

D.E.U. br. 22 / 0 1 3

**HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU
I NACIONALNU SIGURNOST**

KLASA: 022-03/23-01/27
URBROJ: 6521-4-23
Zagreb, 13. travnja 2023.

**ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE
g. DOMAGOJ HAJDUKOVIĆ, predsjednik**

Predmet: Mišljenje Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost o Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818, COM (2022) 731, D.E.U. br. 22/013

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost na 51. (djelomično zatvorenoj) sjednici, održanoj 13. travnja 2023., u objedinjenoj raspravi razmotrio je **Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818, COM (2022) 731, D.E.U. br. 22/013 i Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podaci) radi poboljšanja i olakšavanja nadzora vanjskih granica, izmjeni Uredbe (EU) 2019/817 i Uredbe (EU) 2018/1726 te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/82/EZ, COM (2022) 729, D.E.U. br. 22/012**, koja je Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljedio Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost aktom od 14. ožujka 2023.

Predmetna stajališta Republike Hrvatske usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom: KLASA:022-03/22-07/68, URBROJ: 50301-21/06-23-3, na sjednici održanoj 21. veljače 2023.

Predmetne prijedloge uredbi je Europska komisija objavila 13. prosinca 2022., u sklopu inicijative „Obveze prijevoznika da unaprijed dostave informacije o putnicima“, iz Programa rada Europske komisije za 2022. godinu, te je u tijeku njihovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Temeljem članka 154., a u svezi sa člankom 69. Poslovnika Hrvatskoga sabora Odbor je predmetna stajališta raspravio kao **matično** radno tijelo.

Stajališta Republike Hrvatske ukratko je obrazložila predstavnica Vlade Republike Hrvatske iz Ministarstva unutarnjih poslova, te istaknula da je Europska

Komisija 13. prosinca 2022. objavila prijedloge obiju uredbi. Njihova svrha je olakšati kontrolu na vanjskim granicama i istrage za kaznena djela terorizma i teška kaznena djela.

Nastavno je naglasila da je trenutni API sustav uspostavljen 2004. godine donošenjem Direktive Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima. Protekom vremena i promjenom okolnosti utvrđeno je da ima prostora za poboljšanja, a posebice uzimajući u obzir razvoj tehnologija i promjene u zakonodavstvu u pogledu zaštite podataka.

U tom smislu, u odnosu na svaku osobu koja putuje zrakoplovom unutar Schengenskog prostora ili iz treće zemlje u države članice Schengenskog prostora i Irsku (državljanima trećih zemalja, osobe bez državljanstva i građani EU), prethodno će se provjeriti API podaci (prije njihova dolaska) i tom prilikom države članice će primjenjivati jedinstvene kriterije u pogledu takvog prikupljanja i prijenosa. Time će se olakšati protok putnika u zračnim lukama i ubrzati granične provjere (za letove izvan Schengena), što će doprinijeti osiguravanju učinkovite provedbe sustavne provjere svakog putnika u zračnom prometu.

Obje uredbe su usko povezane s Direktivom (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (PNR Direktiva). Njima se stvaraju i zakonske pretpostavke za dostavu podataka koji se objedinjeno skupljaju na *routeru*, kojim upravlja eu-LISA, a koji se nastavno dostavljaju nacionalnim jedinicama za informacije o putnicima i nadležnim tijelima za zaštitu granica.

Uredbe nalažu pohranjivanje i zadržavanje podataka na središnjem *routeru* određeno vrijeme, što omogućuje nadležnim tijelima pristup i korištenje, a isto predstavlja velik iskorak u pogledu sigurnosti.

Predstavnica Vlade RH se osvrnula i na odluku Suda Europske unije koji je u pogledu prikupljanja podataka s letova unutar EU temeljem PNR Direktive ograničio njezin doseg, odnosno utvrdio da se podaci mogu prikupljati samo za letove unutar EU za koje postoji sigurnosni rizik, a ne za sve letove.

Nastavno je istaknula da će se usvajanjem ovih uredbi proširiti opseg prikupljenih podataka te će se kombinacijom PNR i API podataka uključiti primjerice i podaci o planu puta, plaćanju, kontaktima, a i posebnim zahtjevima putnika. Svi podaci su, kada se koriste zajedno, vrlo učinkoviti u identifikaciji visokorizičnih putnika i potvrđivanju obrazaca putovanja osumnjičenih pojedinaca što neke zemlje izvan EU već primjenjuju.

Zaključno je naglasila da Republika Hrvatska uz potpunosti podržava usvajanje predmetnih uredbi.

U raspravi su podržana oba stajališta Republike Hrvatske, kao i donošenje predloženih uredbi koje su usmjerene na povećanje sigurnosti u državama članicama EU. No, izražena je i zabrinutost migrantskim kretanjima i „agresivnim“ dolaskom migranata na hrvatske kopnene granice. Istaknuto je da u tim slučajevima Hrvatska nije u mogućnosti na ovako jasan način, kao u zračnom prometu, utvrđivati osobne podatke migranata, od kuda dolaze, gdje žele ići, koja im je agenda, već je prisiljena tim osobama pružati međunarodnu zaštitu, neovisno o njihovim namjerama.

Predstavnica Vlade RH je istaknula da razumije zabrinutost građana Republike Hrvatske, ali da policija primjenjuje sve sigurnosne i profesionalne protokole koji se tiču kontrole ulaza migranata odnosno nezakonitih ulazaka migranata.

Također, tijekom rasprave je istaknuta potreba donošenja kvalitetnog useljeničkog zakona kojim bi se utvrdile hrvatske potrebe, ali i profil osoba koji je potreban i prihvatljiv. Naglašeno je i da nitko ne bježi od činjenica da RH treba velik broj radnika, ali jednako tako treba i kvalitetan useljenički zakon.

Predstavnica Vlade RH je istaknula da je ovo tema za razgovor te da uvijek postoji prostor za poboljšanje, no naglasila je da nema stihije na tržištu rada, s obzirom na to da tržište rada ima svoje zakonitosti koje su predvidive.

U odnosu na pitanje koji podaci o putnicima se unaprijed prikupljaju i na koji način se prikupljaju, pružen je odgovor da se podaci šalju od strane zračnih prijevoznika, prikupljaju se na središnjem *routeru* kojim upravlja eu-LISA, a šalju se nadležnim tijelima država članica.

Prikupljaju se PNR podaci o putnicima u zračnom prometu (rezervacijski podaci), kao i API podaci, odnosno podaci koji su dostupni i prikupljaju se nakon što putnik obavi *check-in*, a to su, između ostaloga, ime i prezime putnika, datum rođenja, državljanstvo, broj putne isprave, naziv graničnog prijelaza na kojem će osoba ući u RH, oznaka leta, vrijeme polaska i dolaska leta i dr.

Zatraženo je pojašnjenje odnose li se odredbe iz Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podaci) radi poboljšanja i olakšavanja nadzora vanjskih granica, izmjeni Uredbe (EU) 2019/817 i Uredbe (EU) 2018/1726 te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/82/EZ, COM (2022) 729, D.E.U. br. 22/012 na države članice koje su unutar Schengenskog prostora ili na sve države članice EU odnosno jesu li pojmovi „vanjske granice“ i „schengenske granice“ sinonimi. U obrazloženju pitanja istaknuto je da neke države članice graniče s jednom ili više trećih država, tj. njihove granice su vanjske granice EU, koje ujedno ne moraju biti i schengenske granice, ako te države nisu članice Schengenskog prostora, a stječe se dojam da tekst Prijedloga okvirnog stajališta RH nekonzistentno koristi pojmove „vanjske granice“ i „schengenske granice“, što dovodi do nesigurnosti u tumačenju teksta.

Državna tajnica je naglasila da se jedan dio odredbi odnosi na države unutar Schengenskog prostora, a drugi dio se odnosi na sve države članice EU, što može stvoriti nedoumicu.

Nakon rasprave, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, **većinom glasova, s 8 glasova „ZA“ i 1 glas „SUZDRŽAN“**, donio je sljedeće

MIŠLJENJE:

Podržava se Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818, COM (2022) 731, D.E.U. br. 22/013.

PREDSJEDNIK ODBORA

Siniša Hajdaš Dončić

